

REFERAT Sundheds- og Forebyggelsesudvalget d. 05-03-2024

Mødedato Tirsdag d. 05. marts 2024 kl. 08:30

Mødested Aktivitetscenter Tinglev, Grønnevej 41, Tinglev

Mødedeltagere Jan Kørpe Christensen, Michael Christensen, Cathrina Aaes
Sørensen, Jens Wistoft, Søren Frederiksen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Regnskab 2023, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget.....	4
Godkendelse af køreplan for Sundhedsfremmemærke 2024.....	5
Godkendelse om puljeansøgning til ryge- og nikotinstoptilbud til børn og unge.....	7
Opfølgning på tværpolitisk møde om sundhedsfremme i lokalområder.....	9
Orientering om Kvalitetsstandarder for forebyggelsestilbud.....	11
Orientering om temamøde vedrørende legalisering af cannabis i Tyskland.....	13
Gensidig orientering.....	15
Underskriftsside.....	16

Punkt 15: Godkendelse af dagsorden

21/36399

Sagsfremstilling

Social & Sundhed indstiller,

at dagsordenen godkendes.

Beslutning Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 05-03-2024

Godkendt.

Punkt 16: Regnskab 2023, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

24/6147

Sagsfremstilling

Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets sektorbeskrivelse til regnskab 2023 (Note 2 Driftsudgifter) fremlægges til orientering. Sektorbeskrivelsen for Sundheds- og Forebyggelsesudvalget vil blive indarbejdet i Aabenraa Kommunes årsberetning for 2023.

Regnskab 2023 for Sundheds- og Forebyggelsesudvalget viser et samlet mindreforbrug på 0,27 mio. kr. i forhold til et korrigeret budget på 284,9 mio. kr. Mindreforbruget svarer til 0,1% af udvalgets korrigerede budget.

Resultatet dækker over et mindreforbrug på 0,3 mio. kr. på politikområdet Forebyggelse og Sundhedsfremme og et merforbrug på 0,015 mio. kr. vedrørende politikområdet Aktivitetsbestemt medfinansiering (KMF).

Mindreforbruget på 0,3 mio. kr. vedrørende Forebyggelse og Sundhedsfremme kan henføres til den aftalestyrede enhed Sundhedscentret og overføres til 2024. Merforbruget på 0,015 mio. kr. vedrørende Aktivitetsbestemt medfinansiering skyldes en fejlkontering.

Indstilling

Social & Sundhed indstiller,

at sektorbeskrivelsen tages til efterretning.

Beslutning Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 05-03-2024

Taget til efterretning.

Bilag

Note 2, Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets driftsudgifter WT.pdf

Punkt 17: Godkendelse af køreplan for Sundhedsfremmemærke 2024

22/4915

Sagsfremstilling

Udvalget skal i denne sag drøfte gennemførelse af Sundhedsfremmemærke 2024, herunder tidsplan, markedsføring samt målgruppe for at modtage Sundhedsfremmemærket. Desuden skal der tages stilling til, om markedsføringsindsatsen skal understøttes økonomisk.

På mødet den 8. august 2023 besluttede udvalget at gøre uddelingen af Sundhedsfremmemærket permanent, og at uddelingstidspunkt, markedsføringstiltag, kriterier og eventuelle fordelsprogrammer skal overvejes forud for kommende uddeling.

Sundhedsfremmemærket havde sin debut i 1. kvartal 2023. Der var 13 ansøgninger, som alle fik tildelt mærket.

Ansøgningsperioden faldt sammen med andre kommunale ansøgningsperioder, og derfor er det allerede aftalt at flytte uddelingen af sundhedsfremmemærket til et andet tidspunkt på året. Konkret foreslår forvaltningen, at ansøgningsproces og uddeling finder sted i 2. halvår af 2024, således at lignende sammenfald mellem ansøgningsperioder undgås. Dette vil også medvirke til, at det bliver nemmere at nå ud med budskabet om sundhedsfremmemærket, da opmærksomheden ikke skal deles med andre kommunale tiltag.

Konkret foreslås:

- Ansøgningsperiode mellem 19. august og 6. oktober 2024
- Ansøgninger behandles ved udvalgsmøde d. 5. november 2024
- Uddeling af Sundhedsfremmemærke 2024 ved reception ultimo november 2024

I evalueringen blev der også drøftet andre måder at synliggøre muligheden for at ansøge om mærket. Dette kan f.eks. være i form af fremsendelse af påmindelse til virksomhederne gennem elektronisk post. Ligeledes vil forvaltningen undersøge mulighederne for bedst muligt at kommunikere de gode historier fra virksomhederne, der modtog sundhedsfremmemærket i 2023 bl.a. gennem sociale medier.

Konkret foreslås at markedsføringen består af følgende:

- Brev i E-boks til virksomheder (påmindelse igen efter 3 uger)
- Postkort
- Pyloner
- Aabenraa Kommunes Facebook
- Ugeavisen
- Orientering i nyhedsbrev fra Business Aabenraa
- "Den gode historie" med en modtager fra 2023
- Pressemeddelelse

For at fremme udbredelsen er det også en mulighed at gøre målgruppen for modtagerne større. Dette kan f.eks. gøres ved at tillade, at selvejende institutioner kan søge sundhedsfremmemærket.

For at styrke markedsføringsindsatsen, foreslår forvaltningen at der afsættes 0,025 mio. kr. til markedsføringen m.v. Midlerne kan findes inden for Sundhedscenterets egen ramme ved at øremærke 0,025 mio. kr. af Sundhedscentrets overførte mindreforbrug fra 2023.

Indstilling

Social & Sundhed indstiller,

at ansøgningsproces og uddeling af sundhedsfremmemærke 2024 finder sted i 2. halvår 2024,

at der tages stilling til, om selvejende institutioner kan tildeles sundhedsfremmemærket,

at markedsføring styrkes via 0,025 mio. kr. der tages fra Sundhedscentrets overførte mindreforbrug fra 2023.

Beslutning Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 05-03-2024

1. at godkendt.
2. at godkendt.
3. at godkendt.

Punkt 18: Godkendelse om puljeansøgning til ryge- og nikotinstoptilbud til børn og unge

24/6697

Sagsfremstilling

Udvalget skal i denne sag godkende, at kommunen ansøger Sundhedsstyrelsens pulje til at udvikle ryge- og nikotinstoptilbud til børn og unge. Udvalget skal endvidere tage stilling til, om kommunen skal ansøge puljen i fælleskab med kommunerne Sønderborg, Haderslev og Tønder.

Sundhedsstyrelsen åbnede 6. februar 2024 for puljeansøgninger, der giver kommuner mulighed for at afprøve nye tilbud til unge, der ønsker hjælp til at komme af med deres nikotinafhængighed. Frist for ansøgning til puljen er den 11. marts 2024.

Sundhedsstyrelsens formål med puljen er at styrke kommunernes ryge- og nikotinstoptilbud målrettet børn og unge. Dette gøres ved, at der:

- etableres tilbud til unge, der ønsker hjælp til at komme af med deres nikotinafhængighed
- oparbejdes kompetencer i kommunerne til at arbejde med nikotinafvænnings målrettet unge
- udvikles en eller flere bæredygtige modeller for kommunale ryge- og nikotinstoptilbud målrettet børn og unge, som kan sættes i drift i alle kommuner.

De sønderjyske kommuner har i mange år haft et formaliseret samarbejde omkring forebyggelse og tilbud på tobaks- og nikotinområdet. Både via projekter, udvikling og erfaringsudveksling. Muligheden for at samarbejde omkring en puljeansøgning er blevet drøftet åbent. Der tegner sig en mulighed for at Aabenraa Kommune søger sammen med Sønderborg, Haderslev og Tønder kommuner.

Puljens målgruppe er børn og unge under 25 år, der bruger tobaks- eller nikotinprodukter, og som ønsker hjælp til at stoppe. Fokus i Aabenraa Kommune forventes at være på unge fra 10. klasse og ældre. Der arbejdes på konkrete samarbejdsaftaler med relevante lokale uddannelsesinstitutioner og ungdomsuddannelser mv.

Der søges midler til et projekt der forløber over en 4-årig periode med opstart i 2024 og afslutning senest 31. december 2027.

Midlerne anvendes på:

- Rekrutteringsindsats/kampagne med deltagelse af og bidrag fra kommunikationsbureau
- Materialer
- Arrangementer
- Tilskud til nikotinsubstitution for unge under 18 år
- Eventuelt belønning til deltagere
- Kompetenceudvikling af stoprådgivere
- Projektledelse og administration

Der er i puljen i alt 58,6 mio. kr. til fordeling mellem ansøgere i perioden 2024-2027. Der forventes at være midler til omkring 30 projekter med deltagelse af op til 40 kommuner. Det forventes at ansøgningen i omfang kommer til at matche dette, hvilket svarer til en samlet ansøgning på 4,0-5,0 mio. kr.

Sundhedsfaglig medarbejder fra Sundhedscenteret deltager under behandlingen af punktet og uddyber den kommende ansøgning og indsats.

Indstilling

Social & Sundhed indstiller,

at kommunen ansøger Sundhedsstyrelsens pulje til at udvikle ryge- og nikotinstoptilbud til børn og unge,

at puljen ansøges i fælleskab med kommunerne Sønderborg, Haderslev og Tønder.

Beslutning Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 05-03-2024

1. at godkendt.
2. at godkendt. Udvalget ønsker løbende opfølgning på resultaterne, hvis puljetilsagn opnås.

Punkt 19: Opfølgning på tværpolitisk møde om sundhedsfremme i lokalområder

24/151

Sagsfremstilling

Udvalget orienteres i denne sag om tværpolitisk møde om sundhedsfremme i lokalområderne og skal træffe beslutning om muligt samarbejde med DGI i tre lokalsamfund.

Den 25. januar 2024 afholdte Kultur- og Fritidsudvalget, Udvalget for Plan, Teknik og Landdistrikter, samt Sundheds- og Forebyggelsesudvalget tværpolitisk møde om sundhedsfremme i lokalsamfundene.

På mødet orienterede forvaltningerne om igangværende arbejde med sundhedsfremmende aktiviteter.

Fra Kultur- og Fritidsområdet blev der orienteret om arbejdet med blandt andet Gå-grupper, som findes overalt i kommunen som en del af 60+Aktiv.

Fra Plan, Teknik og Landdistrikter blev der orienteret om arbejdet med at sikre alle kommunens borgere mulighed for at bruge naturen. Det gælder f.eks. gennem etablering og vedligehold af stisystemer.

Fra Sundheds- og Forebyggelsesområdet blev der orienteret om kommunens sundhedsprofil fra 2022 og muligheden for et samarbejde med DGI Sønderjylland om et projekt i tre lokalsamfund. De tre lokalområder er Bylderup-Bov, Hellevad og Høje Kolstrup. Der kan læses mere om det potentielle projekt i vedhæftede bilag.

Vedlagt sagen er referat og præsentation fra temamødet.

Indstilling

Social & Sundhed indstiller,

at orienteringen tages til efterretning,

at der arbejdes videre med et projekt med DGI Sønderjylland i de tre nævnte lokalområder.

Beslutning Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 05-03-2024

1. at taget til efterretning.
2. at godkendt.

Bilag

Opsamling på tværpolitisk møde om sundhedsfremme i lokalsamfundene

Diaspræsentation - Tværgående møde om sundhedsfremme i lokalsamfundene den 25. januar 2024.pdf

Notat vedr. bevægelsesprojekt i tre lokalsamfund-WT

Punkt 20: Orientering om Kvalitetsstandarder for forebyggelsestilbud

23/32863

Sagsfremstilling

Udvalget orienteres i denne sag om kvalitetsstandarder for borgere med kronisk sygdom.

Sundhedsstyrelsen har d. 26. januar 2024 offentliggjort kvalitetstandarder for forebyggelsestilbud til borgere med kronisk sygdom. Sundhedsstyrelsens kvalitetsstandard bygger ovenpå og erstatter de tidligere anbefalinger for forebyggelsestilbud til borgere med kronisk sygdom. Sundhedsstyrelsens udarbejdelse af kvalitetsstandarden har afsæt i den politiske aftale om sundhedsreform fra maj 2022. De væsentligste ændringer i forhold til de tidligere anbefalinger uddybes nedenfor.

Det bliver obligatorisk, at alle kommuner har forebyggelsestilbud til borgere med kronisk sygdom. Målet er at skabe ensartede tilbud af høj kvalitet på tværs af landet.

De nye kvalitetsstandarder stiller krav til de enkelte indsatser i forhold til målgruppe, indhold og kompetencer. Herudover er der en række anbefalinger. Der fastsættes i alt 31 krav og 21 anbefalinger til forebyggelsestilbuddene. Kravene blandt andet i forhold til målgruppe for og indhold i indsatser, samt kompetencer blandet personalet.

Krav og anbefalinger sker med en tydelig intention om at nå ud til flere borgere, der kan have fordel af forebyggelsestilbuddene. Samtidig vil udvikling i demografi og antallet af borgere med kronisk sygdom betyde en øget tilgang til tilbuddene.

Den afklarende samtale med borgeren er fortsat omdrejningspunkt og skal tilbydes til alle borgere med kronisk sygdom som henvises fra almen praksis, sygehuse mv. eller øvrige kommunale forvaltninger. Kommunerne opfordres til også at tilbyde samtale til borgere med kronisk sygdom, som selv henvender sig. Kommunerne forventes også at særligt fokus på at anvende differentierede tilbud, idet alle borgere ikke skal tilbydes det samme. Nogen kan klare sig med mindre eller med f.eks. digitale løsninger.

Med de nye kvalitetsstandarder indføres desuden krav om monitorering og evaluering af det samlede forebyggelsestilbud til borgere med kronisk sygdom.

Aabenraa Kommunes Sundhedscenter har allerede en række tilbud til borgere med kronisk sygdom, men de nye kvalitetsstandarder har betydning for Sundhedscenterets arbejde.

Sundhedsstyrelsen vil sammen med KL uddybe krav og anbefalinger på temadag den 7. marts, hvorefter Sundhedscenteret vil konkretisere hvordan kvalitetsstandarderne kan udmøntes i Aabenraa, samt koblingen til kommunens Handleplan for forebyggelsestilbud til borgere med kronisk sygdom.

Driftsleder i Sundhedscenteret deltager i behandling af punktet.

Indstilling

Social & Sundhed indstiller,

at orienteringen tages til efterretning,

at konkret udmøntning præsenteres til drøftelse på næste udvalgmøde.

Beslutning Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 05-03-2024

1. at taget til efterretning.
2. at godkendt.

Bilag

Kvalitetsstandarder for forebyggelsestilbud til borgere med kronisk sygdom

Punkt 21: Orientering om temamøde vedrørende legalisering af cannabis i Tyskland

24/5843

Sagsfremstilling

Udvalget orienteres i denne sag om forløbet af temamøde i Aabenraa den 17. januar 2024 vedrørende legalisering af cannabis.

Baggrunden for temamødet var den tyske regerings legalisering af cannabis i Tyskland og konsekvenserne af en sådan legalisering.

Formålet med temamødet var at tydeliggøre effekterne af legaliseringen af Cannabis generelt og specifikt for en grænsekommune som Aabenraa. Indholdet på temamødet havde derfor fokus på konsekvenserne af en legalisering og på, hvordan den forebyggende og behandlende indsats i Aabenraa Kommune i forhold til cannabis kan styrkes.

Deltagerne i temamødet var elever, studerende og undervisere, samt forældre-bestyrelsesrepræsentanter fra folkeskoler og uddannelsesinstitutioner i Aabenraa Kommune og syd for grænsen samt repræsentanter fra Campusråd Aabenraa. Derudover deltog fagpersonale fra den regionale og lokale psykiatri, det kommunale rusmiddelcenter og samme i nabokommunerne, samt SSP Aabenraa.

Temamødet blev indledt med to oplæg:

- 1) Ph.d. i Folkesundhedsvidenskab, forebyggelseskonsulent og PAS-person (anonym ambulant stofmisbrugsbehandling).
- 2) Indehaver af Komphash, HAP-uddannelsen (et Hash Afvænnings Pro-gram – et struktureret behandlingsprogram).

I begge oplæg var fokus dels, hvordan holdningen til cannabis kan blive normaliseret eller glorificeret igennem den offentlige debat, dels hvordan holdningerne påvirker børn, unge og deres forældre. Det blev fremhævet, at der er mange følelser og ikke så meget fakta i debatten. Flertalsmisforståelser er normalisering af ellers tabuiseret adfærd.

Udtalelser som "Alle gør det, så hvis de andre gør det, er det okay, at jeg også gør det" og "Det er mindre skadeligt end alkohol" fremkommer ofte i debatten, men er baseret på subjektivitet og ikke fakta ifølge begge oplægsholdere.

Fakta fra oplægsholderne:

- Ca. 2/3 af alle 18-24 årige, der indskrives til behandling for misbrug, angiver cannabis som hovedårsagen. Siden 2019 er der sket en markant stigning i andelen af unge, som vurderer, at cannabis ikke er farligt.
- Cannabis skaber afhængighed. I halvdelen af frafald fra uddannelsessystemet er cannabis involveret - Jo mere cannabis en person indtager, des større er fraværet fra arbejde/skole.
- Der er hos alle brugere af cannabis et kognitivt tab. Dem med et højt kognitivt niveau kan klare sig længere, inden misbruget kommer ud af kontrol.
- Cannabis har ikke nogen helende effekt. Det er et produkt, som symptombehandler og skaber en eufori, der skygger for de symptomer, som man egentlig prøver at skygge for. Der flourer en misforståelse omkring at cannabis har medicinsk værdi og virkestoffer. Der er stor forskel på medicinsk cannabis og cannabis, der anvendes i misbrugsøjemed.

Efterfølgende var der refleksioner over de to oplæg fra et panel bestående af ti deltagere: Elever/studerende, forældrebestyrelsesmedlemmer, psykiatripersonale, sundhedschef, leder af rusmiddelcenter, SSP leder og leder af Campus Aabenraa. Refleksionerne skulle sammen med de to oplæg danne grundlag for en debat med de øvrige deltagere i temamødet. Debatten var livlig og der var stor interesse i temaet. Debatten viste dels at en stor del af deltagerne ikke var

bekendt med, at legalisering er vedtaget i Tyskland, dels ikke kendte til fakta i forhold til brug af cannabis.

Bilagets uddyber indslag fra debatten.

Der var flere input til, hvordan den forebyggende og behandlende indsats i Aabenraa Kommune i f.t. cannabis kan styrkes:

- Der er forskel på, om der er tale om unge, som kan eller er ved at udvikle et forbrug eller de, der allerede har et forbrug eller er i et misbrug. Indsatserne skal nuanceres i forhold til dette. Ved et misbrug, skal der ikke spørges ind til "hvorfor misbrug" men spørges ind til "hvorfor smerte".
- Misbrugeren kan og skal ikke overbevises med fakta. Her er relationen meget vigtig og skal ikke sættes over styr. Derimod skal forældre, venner, og de, der ikke er i et misbrug kende og forstå fakta.
- Det er en misforståelse, at der kan ske adskillelse mellem "hårde" og "bløde" stoffer. Cannabismisbrug udvikler sig usynligt og gradvist og uden, at man opdager, hvornår det går fra forbrug til misbrug og hvornår fra "bløde" til "hårde" stoffer
 - Af konkrete forslag til fremtidige indsatser i kommunen fremkom der flere:
- At der skal information ud til forældre til børn og unge, så de har noget at støtte sig til i omgangen med deres børn. Det handler om at blive klædt på til, hvad de skal navigere i, da der ikke kan ændres på, at cannabis er her.
- At forældrebestyrelser og undervisere i skoler og uddannelsesinstitutioner skal kende fakta vedrørende cannabis. Underviserne og skolebestyrelserne skal efterspørge information og forebyggende arbejde fra SSP, rusmiddel-koordinator m.fl. Det er vigtigt at undgå misinformation på området.
- At der sker stimulering af samtalen omkring risikoadfærd uden stigmatisering, men med det formål at give et ordforråd og en mulighed for refleksion om emnet sammen med de unge. Der er behov for ressourcer til skabe positive rammer til at unge kan have fællesskaber uden cannabis dvs. gode alternative fællesskaber og gerne med indslag om risikoadfærd.

Indstilling

Social & Sundhed indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 05-03-2024

Taget til efterretning.

Bilag

Opsamling på temamøde om cannabis-WT

Punkt 22: Gensidig orientering

21/36399

Sagsfremstilling

Social & Sundhed indstiller,

at orienteringer tages til efterretning.

Beslutning Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 05-03-2024

Taget til efterretning.

Punkt 23: Underskriftsside

21/36399

Sagsfremstilling

For at godkende beslutningsprotokollen bedes alle medlemmer trykke ”godkend”.

Beslutning Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 05-03-2024

Godkendt.